

ת"פ 6363/10/21 - מדינת ישראל נגד משה בלביליה, רונן בלביליה

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 6363-10-21 מדינת ישראל נ' בלביליה ואח'
תיק חיצוני: 229420/2019

בפני כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשמים 1. משה בלביליה
2. רונן בלביליה

החלטה

לפני בקשה שניה מטעם נאשם 1, לביטול כתב האישום בשל הפרת חובת השימוע.

רקע

1. כתב האישום בתיק זה הוגש לבית המשפט מחדש ביום 4.10.21, לאחר שקודם לכן בוטל (בת"פ 44868-10-19), בשל אי מילוי חובת היידוע והשימוע (ר' החלטת כב' השופט מ' גינות מיום 14.7.21).
2. נאשמים 1 ו-2 (שהם אחים) מואשמים בכך שבתאריך 28.5.19 סמוך לשעה 00:30, במהלך חיפוש שנערך כדין שנערך ברכבו של נאשם 1 שעה שנאשם 2 היה עמו ברכב, נתפסו ברשותם 485 גר' של סם מסוג קנאביס, ללא היתר כדין, כסף מזומן רב ומשקל אלקטרוני. משכך מיוחסת לשניהם עבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית בצוותא, לפי סעיפים 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 + סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

הבקשה ונימוקיה

3. בפתח ישיבת ההקראה שהתקיימה בפני ביום 7.2.22 טענה ב"כ נאשם 1 כי חרף ביטול כתב האישום במתכונתו הקודמת בשל אי מילוי חובת היידוע והשימוע, הפגם לא תוקן, כלומר - נאשם 1 ו/או היא עצמה כבאת כוחו, לא זומנו ע"י המאשימה לשימוע, כנדרש.

4. ב"כ נאשם 1 אישרה כי המאשימה אמנם שלחה לנאשם 1 מכתב יידוע, אלא שלטענתה המכתב לא הגיע ליעדו משום שנשלח לכתובת לא מלאה, דהיינו ל"אור עקיבא, רחוב שכונת שז"ר 815" שהיא כתובת מגוריה של אמו בבניין שיש בו 16 דיירים, ללא ציון מס' דירה, ולכן הוחזר לשולח. זאת, בעוד שהנאשם עצמו מתגורר ברח' ירושלים 2 באור עקיבא.

5. לשאלתי האם נאשם 1 עדכן את השינוי בכתובת מגוריו במשרד הפנים, השיבה ב"כ נאשם 1 כי היא אינה יודעת, וטענה כי מאחר שהעובדה שהיא זו המייצגת אותו בתיק זה היתה ידועה למאשימה זה מכבר, היה עליה לזמנו לשימוע גם באמצעותה.

6. ב"כ נאשם 2 ציינה כי נאשם זה קבל - באמצעות אמו, הודעה טלפונית בדבר משלוח מכתב היידוע ואף פנה אל המאשימה וקבל את תשובתה, אלא שהחומר הנוגע לכך לא הועבר לעיונה. לגופו של עניין הודיעה ב"כ נאשם 2 כי אין בפיו טענה מקדמית דומה והוא כופר בביצוע העבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

תשובת המאשימה

7. במענה לטענות ב"כ נאשם 1, ציינה ב"כ המאשימה כי הכתובת אליה נשלח מכתב היידוע היתה זו שהופיעה ברישומי משרד הפנים, אלא שהמכתב לא נדרש על ידו (ר' העתק המכתב וטופס מעקב משלוחים של דואר ישראל - נ/1).

8. ב"כ המאשימה הוסיפה וטענה כי מאחר שהנאשמים הם אחים, ומשנאשם 2 קבל את מכתב היידוע שנשלח אליו לאותה הכתובת, אזי היא רשאית היתה להניח שאותו מכתב אשר נשלח גם לנאשם 1 לאותה הכתובת (שהיא הכתובת הרשומה שלו במשרד הפנים), אכן לא נדרש על ידו (כפי שעולה מטופס מעקב המשלוחים), ולכן יש לראות בו כמי שוויתר על זכותו לשימוע.

9. לשאלתי מדוע מכתב היידוע לא נשלח לכתובת של ב"כ נאשם 1, השיבה ב"כ המאשימה כי המאשימה לא יכולה היתה לדעת אם נאשם 1 לא דרש את המכתב שנשלח אליו בדואר רשום משום שמדובר היה בכתובת לא נכונה. מכל מקום - כך טענה היא - מיד לאחר שבאת כוחו פנתה אליה בטענה שהוא לא קבל את המכתב, העבירה לה המאשימה את כל המסמכים הרלבנטיים למשלוח מכתב היידוע.

דין והכרעה

10. סעיף 60א לחסד"פ קובע כי:

"א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע
תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן
החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי
קיימת מניעה לכך.
(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות
בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.
(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו
הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.
(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב
לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע
מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית;
פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי
שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.
(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין,
מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש
כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור
בסעיף קטן (ד)...".

על פי הפסיקה, מקום בו לא קוימה חובת השימוע יש להיזקק לדוקטרינת "הבטלות היחסית" שבמשפט
המנהלי (ר' ע"פ 1053/13 הייכל נ' מדינת ישראל). יישום דוקטרינת הבטלות היחסית במקרים בהם נפל פגם
בהחלטת המאשימה להגיש כתב אישום בשל אי קיום חובת השימוע, יכול להוביל לאחת משתי אפשרויות:

א. ביטול כתב האישום אשר משמעותו היא שהנאשם חוזר למעמד של חשוד ועריכת שימוע (ר'
למשל: ת"פ (מח' - ים) 333/09 מדינת ישראל נ' סיאד ; ת"פ (מח' נצרת) 39634-06-10
מדינת ישראל נ' ינאי; ת"פ (מח' - מרכז) 2631-04-09 מדינת ישראל נ' קאסם).

ב. הותרת כתב האישום על כנו תוך מתן הוראה למאשימה לערוך שימוע בדיעבד (ר' למשל: ת"פ (מח' - ב"ש) 19755-07-12 **מדינת ישראל נ' קנרש** ; ע"פ (מח' - ים) 30541/06 **מדינת ישראל נ' כהן**).

11. אופן יישום דוקטרינת הבטלות היחסית בנוגע לפגם משפטי שנפל בפעולת הרשות, נעשה תמיד על רקע נסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה (ר' ע"פ **היכל הנ"ל**).

בת"פ (י-ם) 50906-08-15 **מדינת ישראל נ' בן יצחק ואח'**, סקר בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ד"ר א' גורדון) את העקרונות והשיקולים שהוכרו בפסיקה בהקשר הנדון, ואלו הם:

- פגיעה בזכויות הנאשם להליך הוגן, כלומר לפתיחות מלאה של המאשימה בבחינת טענותיו בטרם תתקבל ההחלטה האם להגיש נגדו את כתב האישום, אם לאו, לשמירה על השוויון וגם על שמו הטוב ושלוות חייו של הנאשם.
- פגיעה באינטרס הציבורי שבהעמדת עבריינים לדין, או הנזק שייגרם כתוצאה מביטול כתב האישום.
- שיקול מוסדי "חינוכי" בקשור בהפנמת המאשימה את חובותיה בכל הנוגע לקיום זכויותיהם של חשודים ונחקרים.

לאחר זיהוי הפגם ואומדן עוצמתו נדרש בית המשפט לבחון האם בקיום ההליך למרות הפגם יש משום פגיעה חריפה בתחושות הצדק וההוגנות והאם ניתן לרפא את הפגם באמצעים מתונים יותר מאשר ביטול האישום.

12. **לאחר שנתתי דעתי לנסיבות המקרה שלפני, דעתי היא כי אין מדובר במקרה המחייב את ביטול כתב האישום לצורך קיום השימוע, אלא בכזה שניתן לרפא את הפגם שנפל בו בדרך של עריכת "שימוע בדיעבד".**

ואלה טעמי:

א. נאשם 1 לא עדכן את רישומי משרד הפנים וגם לא את המאשימה בשינוי כתובת מגוריו ובכך תרם לתקלה שארעה ולאי הגעת מכתב היידוע השני שנשלח אליו לאחר שכתב האישום שהוגש נגדו קודם לכן כבר בוטל בשל משלוח לכתובת לא מלאה. במצב דברים זה, ציפיית נאשם ובאת כוחו לכך שמכתב היידוע השני יישלח לכתובתה של האחרונה, יכולה היתה להיחשב הגיונית ואף לגיטימית בעיני, מקום בו הוא עצמו היה ממלא את חובתו בעדכון הכתובת החדשה שלו, ואולם לאחר שהסתבר לי כי לא עשה כן, אני סבורה כי לא יהא זה נכון להעתר לבקשתו רק בשל כך.

ג. המאשימה פעלה בהתאם להוראות החוק, שלחה את מכתב היידוע בשנית לכתובתו הרשומה

של נאשם 1 במשרד הפנים (כפי שעשתה בעניינו של אחיו - נאשם 2), לאחר שקודם לכן נשלח המכתב לכתובת כללית מדי ("אור עקיבא"). בכגון דא כבר נפסק לא אחת כי מדובר ב"תקלה שיכולה לקרות" (ר' למשל ת"פ (אילת) 3562-08-18 מדינת ישראל נ' אשרף תאבת), וכי "...כאשר מחמת תקלה הופרה חובת היידוע וכפועל יוצא נפגעה חובת השימוע, יש בשימוע מאוחר, אף אם כתב האישום נותר תלוי ועומד, משום מתן הזדמנות לחשוד להשמעת טיעוניו בנדון, ואם ישכנע את רשות התביעה שלא היה מקום להגיש נגדו כתב אישום, חזקה שזו תחזור בה מהאישום בהקדם" (ר' ע"פ (מחוזי י-ם) 30541/06 מדינת ישראל נ' יצחק כהן).

13. סוף דבר, החלטתי לדחות את הבקשה לביטול כתב האישום בעניינו של נאשם 1, בשנית.

ב"כ נאשם 1 תוכל לפנות אל המאשימה בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה לידיה, בבקשה מתאימה בכתב. המאשימה תזמן את ב"כ נאשם 1 לפגישה בה תוכל לשטוח טיעוניה בפניה גם בעל-פה ותתייחס אליהם בכובד ראש, בלב פתוח ובנפש חפצה.

ב"כ הצדדים יודיעוני עד ליום 31.7.22 מה עלה בגורל הליך השימוע בדיעבד לנאשם 1

ובהתאם להודעתם תינתן החלטתי בדבר המשך ההליך בתיק זה לגביו.

מועד שמיעת ההוכחות בעניינו של נאשם 2 ייקבע לאחר מכן.

ת.פ. 31.7.22.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ג אייר תשפ"ב, 14 מאי 2022, בהעדר הצדדים.